

FS

604

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՖԻԼԻՍՏՐՖԻԿԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

აქტი
1885 წლის
2023-01-13

F 831
3

გ. 80 1249.

ლექსი

განსვენებულ იაკობ აბრეგუნესად.

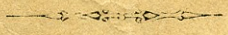
თქმული

დავით ბივიშვილისაგან

ღმერთმა აკურთხოს სულით,
შევსთხოვთ ყველამ გულით;
აქ მოაკლდა სიხარულს,
იქ იყოს სიხარულით.

დ. გ.

ფასი ერთი ძაური.

თბილისი.
სტამბა იოანე მარტიროსიანისა.
1885

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 29 Августа 1884 г.
Типографія И. Мартиросіанца, на Орб., ул., № 1/2.

FS 604

გ ა ნ ს ვ ე ნ ე ბ უ ლ ი ა კ ო ბ ა ბ რ ა გ უ ნ ე ს .

1831
3

მ უ ხ ა მ ბ ა ზ ი .

ძმანო მოვიხსენიოთ აბრაგუნე იაკობა,
სუფით იეოს მოვალე. რა ჭქონდა მასთან მტრობა;
არა ვადასა არ სხსოვს იაკობას ურბობა
ლხინში, ჭინში,—უკვლასთან ჭქონდა ძმობა, ერთობა
ჭეშმადრიტი გუფითა. ხვინდიისით ვაჭრობა.

საბრალო აბრაგუნე!

მკვლელა რით დაიწუნე,

მას სიცოცხლე დააკვლ,

მიიხარ შენ რა ირგუნე?

უწყინარი სუძარა თავის ტოლ-ჭამქარშია,
გულ ვასსნილი ჰურადი, დუქანში თუ ვარშია,
შეგონდა მედუქნობა, დიდუბისა ბარშია,
სინანული ისმოდა. მთელ სალხში. ბარბარშია,
მისი ვაი ბიჭობა, აჭა ამით ეტყობა,

ძმანო, მოვიხსენიოთ აბრაგუნე იაკობა,

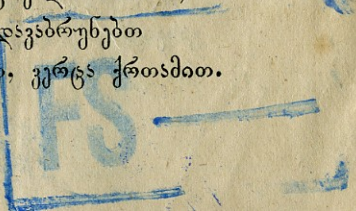
სუფით იეოს მოვალე, რა ჭქონდა მასთან მტრობა?

აჭა ეტყობა ამით:

ვიგონებთ ცრემლის ნამით,

მას კვლარ დავაბრუნებთ

კერც ძალით, კერცა ქრთამით.

დიდებში ვაჭრობდა. ღვინითა. სასმელთა,
 ყველას თავს აყვარებდა თავის საქციელთა,
 სუმრობით. ოსუნჯობით. ენით მეტყველთა,
 ბუკრი ვაჭარებულად ცხოვრობდა მის ხელთა,
 ანა შურდა სიკეთე, ან უყვარდა ძუნწობა.

ძმანო, მოვიხსენიოთ ჯ სსკა...

სიკეთე ანა შურდა.

ყველასთვის ვაჭვი სურდა,
 მიკვირს იმ ერთ სულაერს,
 მისი სასხლი რათ სწუჟრდა?

ვინც სძლებდა ნადავ იმის შურ-ძარილთა
 მადლობის მკერდათ უღას დასჭრს მხვილთა,
 დაძინა, სხობლად, სიუგუნო ძილთა.

თავ ცოცხალი ვით დაჯას, ცოდვითა ავსილთა,
 რაგორ დასთმო. დაკარგა. მისი სიკეთე ძიობა!

ძმანო, მოვიხსენიოთ. ჯ სსკა...

რაგორ დაკარგა ძიობა

სიკეთე. მისი ტუბობა.

ოჰ! რა ძნელი ყოფილა

აღმიახის ცნობა!

ძარიამობის თორმეტსა დრო იყო შუალამე,
 ვაინძოდა ღვინის ხმა. სავრავების სიამე.
 თან ჩვენი აბრავუნეს სუმრობა. სიტყვა რამე.
 მტერო. ჩინთვის შეგშურდა. ხეტა რათ ჩაშხამე,
 ვით მიგწია მარჯვენამ. რა ვიყო მან ავობა?

ძმანო, მოვიხსენიოთ ჯ სსკა...

ვით მიგწია მარჯვენამ.

თუ ვაგდინა სხვის ენამ.

ვანვითხვის დღეს რას გეტყვი?

რა ვკითხოს უფალ-სენამ.

ამ დროს მტერი მალეულათ იდგა გულისთ გამწვანადი,
 დროს ეძებდა რთგორმე მოკვლას ის საწყადი,
 უეცრათ საბრალისა გულის აძგერს ხანჯალი,
 სისხლი ღვარათ ედისა. მწარეთ იწერ ღრიალი,
 იძახდა მიშველეთ. ეკარგებოდა ცნობა.

ძმანო. მოვიხსენიოთ, ჯ სხვა...

ცნობა ეკარგებოდა-

შველას ისველებოდა,

გაუძამდარი მზითა

თავი ეხანებოდა.

აქ ჩახემდა ყოველი. ღსინი თუ სავრავები,
 შეკრთნენ იქან შეყრიღნი, გაიქნიეს თავები,
 რამელს არ შეაძწუნებს. ასრეთი აძმავეები.
 გლას დაჭრილი კენესოდა, ჭქონდა ვაი ვაები,
 რწათ იკეცებოდა. აწუხებდა ჭრილობა.

ძმანო. მოვიხსენიოთ ჯ სხვა...

აწუხებდა ჭრილობა.

გლას სისხლის დენილობა,

კერათევისა შველოდნენ.

ბეკრსაც ჭქონდა ცდილობა.

მეორე დღეს წაიდეს იგი ბოღნიცაშაი,
 ჭქემები სწამლობდნენ, იყენენ დიდათ ცდაშაი,
 მოისედა საბრალამ, თითქო მორჩენაშაი,
 სიძეს ეუბნედა მეც წამოვალ სატშაი.
 თურმე სხვა გზა მოელის, სხვა სატობა, სხვა ობა.

ძმანო. მოვიხსენიოთ ჯ სხვა...

სხვა სატობა, სხვა ობა,

მზის სიბნელე. შავობა,

ჭქემების ცდილობა.

შეიქმნა აძაობა.

ფ 3

FS 604

მარადობის თეთსმეტსა, ბოლოს დღე გაუთენდა,
 ცუდათ დაიწყო შიგოთვა, ლოგინში კერ ითმენდა,
 კაწში გაიწეოდა, წოლას მეტათ იწეენდა.
 ეგონა სულთა-მსუთავს დასძეკედა, გაიფრენდა,
 ეხანებოდა თავი, ნორჩობა, ჭახუკობა.

ძმანო, მოვისსენიოთ ჯ სსვა...

ოჰ! სული რა ტგბილია,
 თმობა რა ტკვილია,
 დმერთმა ყველას აშოროს,
 უდრეკოთ სიკვდილია.

შუადღე გადავიდა, შემძიმდა მწუხარია,
 თავისი დუქნის ვინმე ისილა იქ მდგარია,
 ეტყვის: წადი მომიტა ვარია შემწვარია,
 აუსრულებს წადილი, მაგრამ დახვდათ მეკვდარია,
 დაჩხენ დაღონებულნი, დაიწეს ვალალობა.

ძმანო, მოვისსენიოთ, ჯ სსვა,

ვალალობა დაიწეს,
 სსვათაც ვინც რა შაიტეეს,
 დასტირდნენ მწარეთა,
 მის ანე ცრემლით მოწწეეს.

მარადობის თვრამეტსა გაასკენეს ცხედარი,
 სალსში ტეკა ან იყო, რიცხვი გაუგებარი,
 ეტილებოდა ზიდვას უცხო, თუ მეგობარი,
 ვუმო ღია წაიღეს, ვიდრე სამარის კარი.
 ან ვახით ჩასკენეს, იწეეს ცრემლიანობა.

ძმანო, მოვისსენიოთ, ჯ სსვა...

იწეეს ცრემლიანობა,
 ვიმ ვიში ჯ ნანობა,
 მიუჭით საფლავს უმსებდნენ,
 ანც ვი ნიხის სმარობა.

დაიწყეს ზურნების კვრა, აგრეთვე აზგნებისა,
ანდერძი აუსრულეს, იმისი კედრებისა,
ხმა ისმოდა მრავალგან მისი დანანებისა,
დავითები გვიგი-შვილი, მწერალი მის ქებისა.
ღმერთმა სულით აკურთხოს, მისცეს ცოდვით შენდობა.
ძმანო, მოვისსენიოთ აბრავუნე იაკობა.
სულით იყოს მოკალე, რა ჭქონდა მასთან მტრობა.
ღმერთმა აკურთხოს სულით,
ყველამ შეესთხოვოთ გულით,
აქ მოაკლდა სისარულს,
იქ იყოს სისარულით.

ეპილოგია.

თუმცა იაკობის მკვლეელი, დაისჯება სჯულითა,
მანც ხალხი ისვენებს წყეულითა და კრულითა.
არ ასცდება ჯოჯოხეთს, კერც ძალით, კერც ცურვითა,
შავრამ კი აბრავუნეს, კვლარ განსავთ სურვითა.

დ. გ.

2180

ისუიღებს სხვა და სხვა წიგნის ძალაში
ქ. თბილისში.

